

O B S A H

Úvod. Poznámky k práci s učebnicí	5
---	---

I. — oddíl terminologický

(Sestavili Pavel Tučný a Vladimír Vyskočil.

Recenzovali Libor Mašek, Vítězslav Plechatý, František Škarda)

I. lekce: Дома на конвейерах	13
II. lekce: Автомобиль — автомат	16
III. lekce: Топливо будущего	20
IV. lekce: Кузницы без кузнецов	24
V. lekce: Машины с высшим образованием	28
VI. lekce: Столбовая дорога технического прогресса	31
VII. lekce: Плохие проводники	35
VIII. lekce: На помощь врачу	38
IX. lekce: Думающие станки	42
X. lekce: Бич человечества	46
XI. lekce: За высокие урожаи	50
XII. lekce: Мечты становятся действительностью	54
XIII. lekce: Утро новой эры. Великие имена русской и совет- ской науки	58
Великие имена русской и советской науки и техники	63
Словарь	66

II. — oddíl konverzační

*(Sestavily Irina Camutaliová a Božena Traplová. Recenzovali
Radomír Choděra a Anastázie Pospíšilová)*

I. lekce: Как мы познакомились	73
II. lekce: Какая у Игоря семья	78
III. lekce: Мы идём за покупками	83
IV. lekce: Как проводится собрание	88
V. lekce: Мы занимаемся спортом	93
VI. lekce: Какие у меня друзья	98
VII. lekce: В гостях у больной	103

VIII. lekce: Наташа шьёт новое платье. В ателье мод . . .	108
IX. lekce: Индра отправляет телеграмму. Наташа говорит по телефону. Мы пишем письмо по-русски . . .	113
X. lekce: Поездка в Москву	120
XI. lekce: Мы осматриваем город. Экскурсия по Москве на автомашине	125
XII. lekce: Мы идём в ресторан	130
XIII. lekce: Мы идём в театр	136
XIV. lekce: Какой у нас режим дня	140
XV. lekce: Экскурсия на машиностроительный завод . . .	144
XVI. lekce: Мы посещаем колхоз	151
XVII. lekce: Как мы проводим свободное время	156
XVIII. lekce: Мы получили квартиру	162
Словарь	168

III. — přehled ruské a sovětské literatury

(Sestavila Tatjana Pacovská. Recenzovali Hana Ciprisová, Ivan Ščaděj, Olga Šindlauerová, František Škarda)

Историческое развитие русской литературы	189
А. С. Пушкин	192
М. Ю. Лермонтов	198
И. В. Гоголь	201
И. С. Тургенев	205
Н. А. Некрасов	207
А. П. Чехов	209
Л. Н. Толстой	214
Советская литература	220
А. М. Горький	224
В. В. Маяковский	230
А. Н. Толстой	235
А. А. Фадеев	238
М. А. Шолохов	241
Советская поэзия	245
Советская драматургия	253
Современная советская литература	259
Словарь	267

IV. — SSSR: ČSSR

(Sestavila Věra Nekolová. Recenzovali Radko Purm a Josef Vlček)

География СССР

I. lekce: <i>Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика</i>	273
II. lekce: <i>РСФСР — Сибирь и Дальний Восток</i>	277
III. lekce: <i>Украинская ССР и Молдавская ССР</i>	281
IV. lekce: <i>Белорусская ССР и союзные республики Прибалтики</i>	285
V. lekce: <i>Закавказские союзные республики</i>	288
VI. lekce: <i>Союзные республики Средней Азии</i>	292

Из истории

I. lekce: <i>Далёкое прошлое России</i>	296
II. lekce: <i>Россия XVIII и начала XIX веков</i>	301
III. lekce: <i>Русские революционные традиции в XIX и в начале XX веков</i>	306
IV. lekce: <i>Строительство социализма в СССР</i>	311
V. lekce: <i>Дорога к коммунизму</i>	315

Русская и советская музыка и живопись

I. lekce: <i>Музыка</i>	318
II. lekce: <i>Живопись</i>	323
Знаете ли вы	327
Словарь	331

V. — oddíl mluvnický

(Sestavili Jaroslav Porák a Stanislava Poráková. Recenzovali Zdeněk F. Oliverius, Josef Veselý, Mikuláš Zatovkaňuk)

TVAROSLOVÍ

1. Slovo a jeho části	336
Slovní základ, předpony, přípony, koncovky.	
2. Slovesa	336
Základní slovesné tvary, od kterých se tvoří tvary ostatní (infinitiv, 1. a 2. osoba přít. času). Koncovky v přítomném čase ve srovnání s českými, rozdílů a nejčastější chyby. Časování sloves v přítomném čase.	

3. Obměny hlásek ve slově 338
Střídání souhlásky při časování sloves u 1. a 2. časování, při stupňování přídavných jmen a příslovčí a při tvoření slov od téhož základu.
4. A. Základní typu I. a II. časování 340
Типу читать a говорить, slovesa, která se podle nich časují: I. časování -ать, -ять, -еть, -овать, -евать, -ывать; II. časování -ить, -ать (např. лежать; jejich pravopis); přechod přízvuku u sloves II. časování.
5. B. Типу se změnou souhlásky 342
I. писать — пишу a roučení o přízvuku; II. ходить — хожу, slovesa s přízvukem stálým a pohyblivým.
6. C. I. časování, тип нести 344
Slovesa s přízvukem na koncovec (zakončená v infinitivu na -ти, -нуть a -чь); tvary slovesa мочь — могу.
7. D. Nepravidelná slovesa 344
Slovesa бежать, хотеть, дать, есть. Rozdíl mezi есть a кушать. Slovesa дать (дам) a давать (даю).
8. E. Některá další slovesa I. časování 346
Slovesa se stálým přízvukem na kmeni (быть, ехать, стать; slovesa na -нуть, slovesa s -ы- v infinitivu (мыть) a брить; slovesa s přízvukem na koncovec (тип давать, пить, тереть a slovesa жить, брать, взять, петь, слать, ждать, начать).
9. Rozkazovací způsob 348
Типу делай!, будь!, иди! Změna kmenové souhlásky v rozkazovacím způsobu (jen u 1. časování). Tvoření rozkazu pro 3. osobu jedn. čísla (пусть) a pro množné číslo. Vyjadřování rozkazu v hovorové řeči (пойдём-ка! пошли!) Výjimky v tvoření rozkazovacího způsobu (ехать — поезжай! давать — давай! — есть — кушай! петь — пой!).
10. Minulý čas 350
Tvoření a přízvuk minulého času. Vykání v ruštině. Nepravidelné tvoření minulého času: 1. нёс, 2. мог, 3. вёл. Pohyblivý přízvuk v minulém čase, типу: быть — был, была, продать — продал — продала. Pravopis a nepřívučnost zápornky u sloves (výjimky нё был, нё дал). Přízvuk u předpony вы-
11. Budoucí čas 352
Типу: я буду писать (a sloves nedokonavých), я напишу (u sloves dokonavých) jsou stejné jako v češtině; тип я стану писать. Slovesa мочь — смогу, уметь — сумею.
12. Podmiňovací způsob 352
Tvoření podmiňovacího způsobu a jeho význam (přání, žádost, podmínka); vyjadřování zdvořilého přání a žádosti v ruštině.

13. Zvratná slovesa 354
Rozdíly mezi češtinou a ruštinou (zeptat se — спросить, zůstat — остаться, přát si — желать, pomáhat si (navzájem) — помогать друг другу, překlad věty „jmenuji se...“ do ruštiny).
14. Trpný rod 356
Tvoření trpného rodu u sloves dokonavých (дом был построен) a nedokonavých (дом строится). Vyjadřování činitele 7. pádem. Jiné způsoby vyjadřování (3. osobou množného čísla меня хвалят). Pravo-
pis trpných přičestí.
15. Neurčité tvary slovesné 356
Patří sem tvary, které nevyjadřují osobu, tj. infinitiv, přechodníky a přídavná jména slovesná
16. Infinitiv 358
Zakončení infinitivu (-ть, -ти, -чь). Užití infinitivu stejné v ruštině i češtině (я могу прийти, молчать!, что делать?). Ruština užívá infinitivu i v jiných případech: 1. po některých slovesech, 2. ve větách vyjadřujících nutnost (vyjadřování činitele v infinitivních větách 3. pádem: что мне делать?), 3. infinitiv po spojkách чтобы, прежде чем, перед тем как, если. Slyšel jsem ho mluvit я слышал, как он говорит; v ruštině po slovesech слышать, видеть nemůže stát infinitiv.
17. Přechodníky 360
Přechodník přítomný (-я, -а) a minulý (-в, -вши, -ши), jejich tvoření přízvuk a význam. Překládání přechodníků do češtiny.
18. Přídavná jména slovesná 362
Tvoření a význam přídavných jmen slovesných na -ший, -вший, -мый a -нный. Jejich užívání v ruštině a překlad do češtiny.
19. Podstatná jména 366
Rod podstatných jmen — rozdíly proti češtině, životnost a neživotnost, některé zvláštnosti v názvech osob rodu ženského (товарищ — soudruh i soudružka).
20. Skloňování podstatných jmen rodu mužského 368
Tvrdý vzor обед, měkký vzor автомобиль, rozdíly mezi nimi v koncovkách. Skloňování podstatných jmen typu трамвай a санаторий.
21. Nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen rodu mužského 370
1. Zakončení látkových jmen ve 2. p. jedn. čísla na -у, -ю, чаю, сахару.
2. Zakončení 6. jedn. č. na -у, -ю (в лесу). 3. 1. p. množ. č. na -а, -я (учителя). 4. 2. p. množ. č. bez koncovky (много солдат). 5. Nepravidelné tvoření množného čísla: тип англичанин, мн. ч. англичане; množ. ч. на -ья (друзья); человек — люди — ребёнок — дети.

22. Skloňování podstatných jmen ženského rodu 372
Tvrdý vzor школа, měkký vzor неделя, rozdíl mezi nimi v koncovkách. Skloňování podstatných jmen typu армия a статья.
23. Skloňování podstatných jmen středního rodu 374
Tvrdý vzor слово, měkký vzor училище. Typ собрание, воскресенье, белё. Jména поле, море.
24. Nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen středního rodu 376
Typу имя, ухо — уши, крыло — крылья.
25. Další poznámky ke skloňování podstatných jmen 376
1. Jména mláďat na -ёнок, -ёнок; 2. koncovky 7. p. jedn. č., 2. p. množ. č. u jmen na -ж, -ш, -ч, -щ a -ц; 3. vkladné -е, -ё nebo -о.
26. Typ тетрадь 380
Pravopis jmen zakončených na -жь, -шь, -чь, -щь. Nepravidelné skloňování мать — матери, дочь — дочери.
27. Skloňování příjmení 380
Příjmení na -ов, -ев, -ин a od nich utvořená ženská příjmení. Užívání přídavných jmen přivlastňovacích v ruštině.
28. Přízvuk podstatných jmen 382
1. Stálý přízvuk (завод — завода); 2. přízvuk na koncove (стол — столá). 3. pohyblivý přízvuk (типy час — часы, жена — жёны, волк — волки — волков: přízvuk slov вода, река, цена, душа, рука, нога, голова).
29. Skloňování přídavných jmen 384
Tvrdá (новый) a měkká (летний) přídavná jména. Skloňování přídavných jmen s přízvukem na koncove (большой). Pravopis přídavných jmen (ки, ги, хи, ж, ш, ч, щ). Jmenné tvary přídavných jmen. Skloňování podstatných jmen vzniklých z přídavných.
30. Stupňování přídavných jmen a příslovčí 386
A. Typ подробный — более подробный — самый подробный (v přivlastku). B. Typ подробный — подробнее — подробнее всего (v přísudku). Tvary na -ейший, -айший. Stupňování příslovčí. Nepravidelné stupňování. Předpona наи-. Vazby „je větší než já“, „je starší o dva roky“.
31. Skloňování číslovek 390
Typу один, два — четыре, пять, тридцать, пятьдесят — восемьдесят; соток, девяносто, сто; двести — девяност; тысяча, несколько.

32. Užívání číslovek 392
 1. Pád počítaného předmětu po číslovkách. Matematické výrazy a úkony (zlomky, desetinná čísla, odečítání, sečítání, násobení, dělení, umocňování a odmocňování).
33. Skloňování zájmen a přehled číslovek 394
 Skloňování zájmen я, ты, мы, вы, он, оні; мой, наш; кто, что; étot, тот; přehled základních a řadových číslovek.
34. Skloňování a užívání dalších zájmen 396
 Туру чей, котóрый, какой (каков), весь.
35. Neurčitá a záporná zájmena a příslovce 398
 Neurčitá zájmena a příslovce s -то, -нибудь, -либо, кое-, — jejich význam a pravopis. Vazby zájmen s předložkou (кое о чём, ни в чём). Vazby typu „nemám co dělat“ (мне нечего делать).

SKLADBA

36. Užívání slovesa быть v ruštině; ruské protějšky českého „být“ 400
 Slovesa быть, бывать; являться, явиться, представлять собой имéться, состоять, находиться, насчитываться, встречаться, считаться, стать, становиться, оказаться. Všeobecný a konkrétní význam těchto sloves.
37. Vyjadřování nutnosti a možnosti v ruštině 402
 Ruské výrazy za české: muset, nemuset, smět, nesmět, mít, nemít, třeba. Slovosled (я должен буду).
38. Vyjadřování slovesa „mít“ v ruštině 404
 Kdy se užívá v ruštině slovesa имéть. Vazby у меня (есть); Kdy se užívá slovesa есть. Vazby při záporu.
39. Přehled ruských spojek 406
 1. Slučovací spojky, 2. odporovací spojky, 3. vylučovací spojky, 4. důvodové spojky, 5. časové spojky, 6. účelové spojky, 7. podmínkové spojky, 8. infinitiv po některých spojkách, 9. příčinné spojky, 10. přípustkové spojky, 11. srovnávací spojky.

* * *

- Písně:** Я люблю тебя, жизнь 414
 Коонармейская 416
 Бородино 417
 По диким степям Забайкалья 419